

UWAGI W RAMACH UZGODNIENIA Z KOMISJĄ WSPÓLNĄ RZĄDU I SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

Informacja o projekcie:

Tytuł	Projekt ustawy o zmianie ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków, ustawy - Prawo wodne, oraz ustawy o utrzymaniu czystości w gminach (UD48)
Autor	Ministerstwo Energii
Projekt z dnia	27 sierpnia 2025 r.

Informacje o zgłaszającym uwagi:

Organizacja samorządowa	Związek Powiatów Polskich
Osoba do kontaktu	Adrian Pokrywczyński
e-mail	biuro@zpp.pl
tel.	+48 18 477 86 00

Uwagi:

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (np. art., nr str., rozdział)	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko resortu	Odniesienie do stanowiska resortu
1.	Uwaga ogólna	Związek Powiatów Polskich jest za przywróceniem autonomii gmin (w tym miast na prawach powiatu) w zakresie samodecydowania o wysokości taryf za wodę. Przedłożony projekt uznajemy za krok w dobrym kierunku, ale absolutnie niewystarczający.	Obecność regulatora może być w naszej opinii jedynie doradcza (w postaci opiniowania cen), a nie decyzyjna (zatwierdzanie), nawet w ograniczonym zakresie (od pewnego pułapu podwyżek). Zatwierdzanie taryf przez zewnętrznego regulatora wydaje się słuszną opcją jedynie w bardzo skrajnych warunkach i okolicznościach (czego projekt nie przewiduje). Ponadto, samodzielność powinna przejawiać się także w przypadku tzw. taryf progresywnych. Ustawa powinna dać do tego podstawę, ale nie musi narzucać konkretnych rozwiązań. Nie powinno to wiązać się również z nadmierną biurokracją.		

			Stąd obecnie nie możemy poprzeć projektu w przedłożonym kształcie. Poniższe uwagi mają charakter legislacyjny i merytoryczny i powinny być traktowane jako wskazówki do ewentualnego wykorzystania przy projektowaniu nowej wersji ustawy.		
2.	Art. 1 w zakresie zmian w art. 2 ustawy o zborowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (ZbiorWodaŚciekU)	Czy taryfa progresywna potrzebuje wprowadzanych definicji? Jeśli gmina by się zdecydowała na jej wprowadzenie, wystarczy to określać według ilości dostarczonej wody.	Niepotrzebna komplikacja ustawy. Te określenia są potem wykorzystane wyłącznie raz (w art. 20b ust. 5).		
3.	Art. 1 w zakresie art. 2 pkt 2a ZbiorWodaŚciekU	Ustawa nie powinna regulować różnicy w stawkach opłat. Powinno to pozostać domeną danego samorządu. Dlaczego to musi być minimum 30%?	Jak wskazano wyżej, ZPP nie jest z założenia przeciwne idei funkcjonowania taryf progresywnych. Warunkiem jest jednak, by to sam samorząd decydował o stawkach w kolejnych „poziomach”. W uzasadnieniu nie wskazano, dlaczego jako minimum wyznaczono 30%. W potencjalnym wyznaczeniu poziomu bazowego jako bardzo dużej ilości wody, można przecież wyobrazić sobie konstrukcję taryfy, gdy następny poziom miałby stawkę niewiele wyższą, za to taką, w która i tak nie obejmowałaby wielu odbiorców. Warunek minimum 30% jest zbędny.		
4.					

	Art. 1 w zakresie dodawanego art. 20 ust. 7 i 8 ZbiorWodaŚciekU	Stanowczo sprzeciwiamy się, by na poziomie ustawowym regulować na co przedsiębiorstwa mają przeznaczać zyski, w dodatku w sposób, który będzie budzić wątpliwości i spory interpretacyjne.	Po pierwsze, regulacja wkracza w gospodarkę finansową podmiotów, które często mogą występować w formie spółek prawa handlowego. Oczywiście, zdajemy sobie sprawę, że pełnią one specyficzną rolę i często są zależne od władz politycznych danej gminy, ale ich polityka finansowa w tym względzie nie powinna być zbytnio usztywniana przez regulacje ustawowe. Z założenia nie jest bowiem czymś złym, że w dobrze zarządzanym przedsiębiorstwie powstają nadwyżki, które można np. traktować jako zabezpieczenie na przyszłość albo przeznaczać na dodatkowe świadczenia pracowników itp. Ponadto, absolutnie niejasnym są sformułowania z ust. 7 pkt 1 i ust. 8. Czy obniżenie cen i stawek opłat ma się odbywać na bieżąco czy w ramach rozliczeń z odbiorcą (np. poprzez zwrot „nadpłat”)? Jeszcze bardziej wątpliwe jest sformułowanie z ust. 8 – niepodzielony zysk nie może zostać przeznaczony na finansowanie działalności przedsiębiorstwa wod.-kan. wykraczającej poza zadania z zakresu zbiorowego zaopatrzenia w wodę. Trudno jednak postawić granicę, gdzie taka działalność zapewnia zaopatrzenie w wodę, a które przejawy działalności przedsiębiorstwa takimi nie są. Zarówno odprowadzanie i oczyszczanie ścieków, jak i ujmowanie, uzdatnianie i dostarczanie wody są tylko efektem końcowym funkcjonowania przedsiębiorstwa, w tym czynności i procedur niekojarzących się intuicyjnie z		
--	---	--	--	--	--

			„dostarczaniem” wody oraz – na bazowym poziomie – utrzymania odpowiednio wykwalifikowanego i opłacanego personelu. Czy więc podwyżki dla pracowników albo zakup pojazdu wykorzystywanego do transportu służb technicznych na miejsca awarii mogą wchodzić w tego typu działalność?		
5.	Art. 1 w zakresie dodawanego art. 20a ust. 4 ZbiorWodaŚciekU	Po co w ustalonej taryfie ma się znaleźć prognoza zmian rodzaju i wysokości cen i stawek opłat poza okresem obowiązywania taryfy?	Po co w ustalonej taryfie ma się znaleźć część prognostyczna, skoro sytuacja społeczno-gospodarcza może się zmienić w okresie jej obowiązywania? W dodatku ta część taryfy może mieć „efekt mrozący” wobec konstrukcji projektowanego art. 24ba ust. 2. Wystarczy przewidywanie odpowiednio wysokiej podwyżki w przyszłości, a cała taryfa ma zostać uzgodniona z regulatorem. Nie ma to sensu w kontekście procedury uchwalenia taryfy na dużo bliższy okres.		
6.	Art. 1 w zakresie dodawanego art. 20b ust. 2 ZbiorWodaŚciekU	1) W jakim trybie rada ma występować za pośrednictwem burmistrza do przedsiębiorstwa wod.-kan.? Czy ma podejmować dodatkową uchwałę po złożeniu projektu uchwały o taryfach progresywnych, czy ma z tym wnioskiem wystąpić przewodniczący rady? Czy ma być to wniosek w ogóle	Ad. 1) Niedookreślona procedura, niespotykana w systemie prawnym. Ad. 2) Projekt używa sformułowania „poszczególnych nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi”, co sugeruje wskazanie dokładnych adresów/działek.		

		wszczynający procedurę z art. 20b? 2) Druga wątpliwość to czy rada miałaby występować do przedsiębiorstwa wod.-kan. wskazując konkretne nieruchomości?			
7.	Art. 1 w zakresie dodawanego art. 20b ust. 5 pkt 3 ZbiorWodaŚciekU	O różnicy czego mowa w tym wymogu dla uchwały? „różnice między poszczególnymi poziomami, o których mowa w pkt 1 i 2 określone procentowo”. Czy takie wskazywanie różnicy za pomocą procentów jest konieczne?	Pkt 1 i 2 to poziom bazowy i ponadbazowy, przy czym definicje mówią tam o ilości wody. Skoro jednak poziom bazowy ma być jakąś maksymalną ilością wody, to wiadomym jest, że wszystko co powyżej, to poziom ponadbazowy. A więc określanie „drugiego” poziomu nie ma sensu za pomocą procentów (chyba że ilość maksymalna). Czy nie można określić poziomów ponadbazowych w postaci ilości dostarczanej wody? Chyba że chodzi o poziom cen, ale to nie wybrzmiewa z projektowanego przepisu.		
8.	Art. 1 w zakresie dodawanego art. 20b ust. 7, art. 20c, art. 20d ZbiorWodaŚciekU	Cała procedura określania liczby osób zamieszkających w lokalach wydaje się nadmiarowa. W zasadzie jest niejasne po co to robić. Projektowane przepisy brzmią w ten sposób, że rada gminy ma zbierać dane dotyczące poszczególnych budynków, a nawet lokali. W dodatku narzuca dodatkowe obowiązki dla mieszkańców, realizowane już w inny sposób.	Przepisy te należy z projektu usunąć albo gruntownie przemodelować. Uchwały rady gminy stanowiące akty prawa miejscowego powinny być abstrakcyjne i generalne. W zasadzie nie jest pewne po co rada gminy ma zbierać dane o liczbie mieszkańców w danych nieruchomościach, skoro tworząc taryfę progresywną, mogłaby ustalić po prostu poziom zużycia wody i dodać przesłankę		

			liczby osób (średniego zużycia). Nie potrzeba do tego dodatkowych danych. Po drugie, jaki cel ma przekazywanie do gminy – w zasadzie kolejny raz – tych samych danych dotyczących zamieszkiwania w poszczególnych nieruchomościach/lokalach? (art. 20c ust. 3 i 4). Ponadto, sama deklaracja wydaje się być zbiurokratyzowana – nie jest jasne po co np. dostarczać kopie dokumentów potwierdzających tytuł prawny do nieruchomości (art. 20c ust. 4), skoro można to łatwo zweryfikować w dostępnych rejestrach i ewidencjach? Nie widzimy potrzeby zbierania tych danych do opracowywania projektów taryf. Taryfy można określić w sposób abstrakcyjny.		
9.	Art. 1 w zakresie dodawanego art. 24ba-24bc ZbiorWodaŚciekU	Zatwierdzanie cen przez zewnętrznego regulatora to ograniczenie autonomii samorządu, która – jak pokazała praktyka – może mieć wymiar nie tylko gospodarczo-społeczny, ale przede wszystkim polityczny.	Pozostawienie mechanizmu zatwierdzania cen przez zewnętrznego regulatora w sposób, który przewiduje projekt będzie skutkować negatywnym stanowiskiem naszej organizacji. Wody Polskie powinny mieć co najwyżej możliwość opiniowania taryf, ewentualnie ich uzgadniania w skrajnych przypadkach. 15% podwyżka nie uzasadnia konieczności zatwierdzania taryf przez regulatora. W dodatku te same przesłanki prawidłowości taryf ma badać wójt (por.		

			art. 24ba ust. 6 i art. 24ca). Co, jeśli ma odmienną opinię niż regulator?		
--	--	--	---	--	--